

[Hassing-Jørgensen.]

Interesser“. Jeg kan nu ikke se rettere, end at det maa blive Rigsretten, som i det enkelte Tilfælde bestemmer, om saadanne Omstændigheder foreligger, men jeg kunde godt tænke mig det nyttige i i nogen Grad at skærpe Ansvarligheden paa dette Punkt.

Nytten af en Ministeransvarlighedslov eller Virkningen deraf vil jo vel i øvrigt bero paa, at en Minister ikke maa tro sig fri for Ansvar og Tiltale, selv om han handler i Overensstemmelse med et parlamentarisk Flertal, og i den Henseende er Lovforslagets § 10, Stk. 4, jo en meget alvorlig Paamindelse, idet Resultatet af den jo vil være, at en Minister ikke kan føle sig fri for den Risiko at blive anklaget ved et Skifte af Rigsdagens Flertal. Naar Forældelse først indtræder, efter at der er forløbet 3 Maaneder efter den nyvalgte Rigsdags Sammentræden, saa ligger heri ogsaa for hans Vedkommende en alvorlig Paamindelse om at kende sit Ansvar i Tide.

Jeg har en enkelt Bemærkning til § 11, sidste Stykke, hvori der staaar, at en Ministers Erstatningsansvar over for Statskassen bortfalder, naar Den forenede Rigsdag ved sin Beslutning i Henhold til Grundlovens § 42 har godkendt det aarlige Statsregnskab uden at tage noget Forbehold med Hensyn til det Beløb, hvis Erstatning der er Spørgsmaal om. Jeg gaar ud fra, at man her betragter det som en Selvfølge, at for saa vidt der maatte foreligge uhæderlige Handlinger, vilde Ansvaret ikke paa noget Tidspunkt bortfalde.

Dette Lovforslag er jo tænkt behandlet og vedtaget i Tilslutning til Behandlingen af Grundloven, og jeg kan yde min Tilslutning til, at denne Løfteparagraf i Grundloven nu endelig søges opfyldt. Jeg gaar ud fra, at der vil finde en ganske indtrængende Udvalgsbehandling Sted af denne Sag, og anbefaler den hermed til Tingets Velvilje.

Elbæk-Jessen: For mit Partis Vedkommende hilser vi Lovforslaget om Ministeransvarlighed med Tilfredshed. I Samlingen 1936—37 fremsatte Det frie Folkeparti et Forslag til en Ministeransvarlighedslov, fordi vi mente, en saadan Lov var paakrævet, og fordi Juni-Grundloven af 1849 paalagde Lovgivningsmagten at ved-

tage en særlig Lov om dette Forhold, og det gør ligeledes vor nuværende Grundlov. En Ministeransvarlighedslov er baade et Værn for Folket, men ogsaa for Ministrene mod at blive idømt vilkaarlig Straf. Set fra det Synspunkt er det mærkeligt, at der er gaaet saa mange Aar hen, uden at Grundlovens Bud er opfyldt. Det er en lang og for øvrigt interessant Historie, som jeg kun lige skal berøre, fordi der altid kan drages Lære af Historien, ogsaa af denne Historie.

I 1856—57 fremsatte Monrad et Forslag, som særlig gælder Ministrenes Ansvar med Hensyn til Overskridelse af Finansloven. Dernæst er der gennem Aarene indtil 1909—10 fremsat i alt 10 Lovforslag, der kun naaede at blive behandlet enten i Folketinget eller i Landstinget; der var Stridigheder, som ikke kunde overvindes, og intet af disse Lovforslag blev ophøjet til Lov, disse Stridigheder hindrede os altsaa i at faa en nødvendig Lov. Fra 1909—10 til 1936—37 fremsattes intet Forslag, men da Det frie Folkeparti i 1936 stillede Forslag, naaede det kun gennem første Behandling og gik i Udvalg. Ministre og Ordførere for de store Partier udtalte, at Tidspunktet var ubelejligt, „nu, da vi staaar over for at skulle vedtage en ny Grundlov“. Men nu, da det nærværende Forslag er fremsat i Forbindelse med Grundloven og fremsat af den højtærede Justitsminister, maa man gaa ud fra, at det denne Gang er Alvor, og at Lovforslaget skal vedtages. Lykkes det at faa denne Lov formet saaledes, at Ansvarret nøje fastslaas, og saaledes, at Ministrene ikke blot vil have et parlamentarisk, men ogsaa et juridisk Ansvar, er hermed fastslaaet, at Ansvarret er mere end Mundsvejr, og det er efter min Mening af stor moralsk Betydning. Det er i Virkeligheden en af det parlamentariske Livs Svagheder, at det er et yndet Taleemne med det store Ansvar, men naar Ansvarret skal gøres gældende, vil man helst være fri for Følgerne, det har man Eksempler nok paa, det gælder ogsaa andre end Ministrene.

I Lovforslagets 12 Paragraffer er nærmere udformet, hvornaar en Minister paadrager sig Ansvar. Om Udformningen er tydelig nok, saa at der ikke kan blive Anledning til Misforstaaelser og Fortolkninger, hører der betydelig statsretlig Indsigt til at se.

Det er ikke min Agt at gaa igennem alle